

Школски часопис

ОШ „Светозар Марковић” Бродарево

БрОШ

19. број

фебруар 2025.

Година IV, бр. 19, 2025.

Оснивач и издавач:
ОШ „Светозар Марковић”, Бродарево

Уредници:
Саида Шеховић
Елдина Шеховић

Редакција:
Бојан Дучић
Маида Даутовић
Саида Шеховић
Елдина Шеховић
Алиса Буквић
Ениса Ахметовић
Суад Ханић
Марко Глушчевић
Абела Ћосовић
Самира Ћосовић

Сарадници:
Адмир Аломеровић
Ликовна секција
Драмско-литерарна секција
Биолошко-еколошка секција

Дизајнер и технички уредник:
Елдина Шеховић

Лектура:
Саида Шеховић

Адреса:
Пионирска улица , бр. 1
31305 Бродарево

Телефон: 033/777-102
Факс: 033/777-373 033/ 777-650

E-mail школе: ossmarkovic1@gmail.com

E-mail часописа:
skolskicasopissm@gmail.com

Драги читаоци,

Са великим задовољством вам представљамо 19. број нашег школског часописа. Ово издање је посвећено креативности, талентима и успесима наших ученика, али и свим оним малим тренуцима који чине наше школске дане посебним.
Прелистајте странице испуњене причама, интервјуима, радовима и фотографијама које осликавају живот и дух наше школе. У овом броју ћете наићи на задатак који се односи на све наше љубитеље књига и читања, а присетићете се и неких омиљених дечјих игара.

Надамо се да ћете уживати у читању баш онолико колико смо ми уживали у стварању.
Хвала вам што сте део наше приче!

Уредништво часописа

САДРЖАЈ

Мали глумци и велики писци.....3
Ја имам таленат.....5
Сарадња - кључ успеха.....6
Интервју.....8
Пубертет из угла психолога.....10
Литерарни кутак.....12
Ликовни кутак.....14
Тематски дани.....15
Свети Сава, школска слава.....21
Деца која читају, постају.....25
Спорт, здравље и игре.....28
Главоломке.....33

Мали глумци и велики писци

Драмско-литерарна секција нижих разреда наше школе постала је право уточиште за све оне који воле глуму, писање и читање. Основана са циљем да подстакне креативност и самопоуздање код ученика, секција је до сада остварила запажене резултате кроз различите активности. Пружила је могућност многим талентованим ученицима да заблистају на сцени и на папиру.

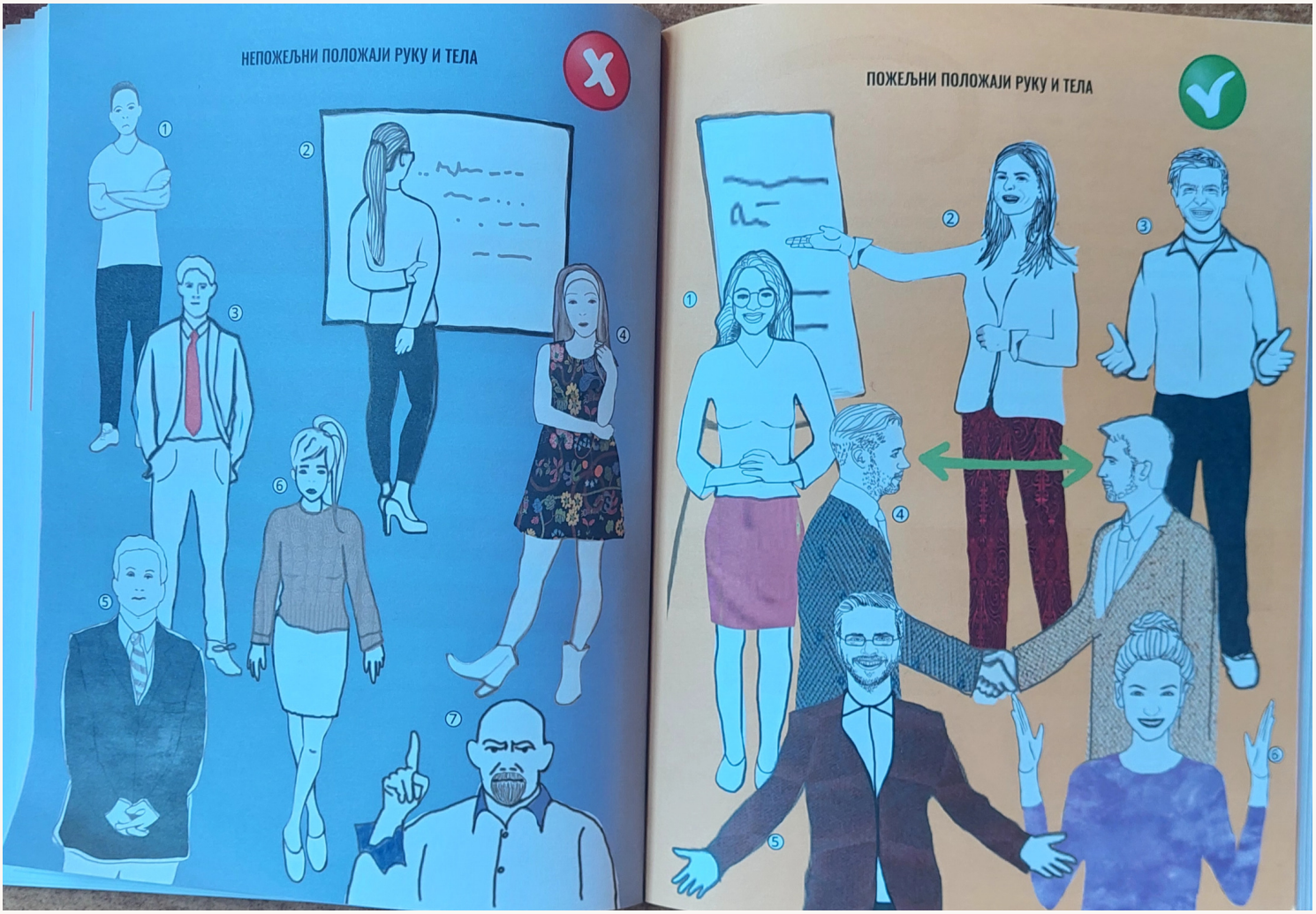
Наши чланови редовно учествују на литерарним конкурсима, у установи и ван ње. Њихове приче, песме и драмски текстови освајају награде и похвале, чиме доказујемо да таленат и труд иду руку под руку. Драмски текстови наших талентованих ученика, објављени су у збиркама Драмске радионице из Темерина **„Цврчак и другари 3“**, као и **„Цврчак и другари 4“.** У протеклом периоду, чланови секције су вредно радили и одушевили нас са две представе, које су биле право освежење за нашу школску публику. Реч је о представама које су реализоване у сарадњи са ученичком задругом **„Полимка”** под називом *Са Деда Мразом на пут око света*, као и *Један сасвим не(обичан) дан у животу једне маме - учитељице*. Свака представа донела је смех, емоције и понос, како ученицима, тако и посматрачима.

Тренутно је у плану припрема луткарске представе, која ће деци пружити прилику да се опробају у још једној занимљивој форми сценског израза. Верујемо да ће резултат бити фантастичан. На часовима користимо разна наставна средства како бисмо ученике додатно мотивисали и инспирисали. Једно од њих је и књига ***„Проговори да видим ко си“.*** Кроз аудио и видео-лекције, књига обрађује различите тематске целине: разговетност, гласноћу, исправно дисање, говорну интерпункцију, изражајност у говору, невербалну комуникацију, као и суочавање са тремом. Драмско-литерарна секција није само простор за учење, већ и место где ученици развијају самопоуздање, тимски дух и љубав према уметности. У плану су нове представе, конкурси, књижевне вечери и радионице које ће деци омогућити да покажу свој таленат и машту. Надамо се да ће у будућем периоду бити још више заинтересованих ученика за реализацију ових и сличних активности који ће нам помоћи у стварању нечег незаборавног, јер, како каже позната изрека: ***„Свет је позорница, а сви људи су глумци!“.***

Припремила: Тијана Обренић, руководилац Драмско-литерарне секције

ЈА ИМАМ ТАЛЕНАТ

Здраво! Зовем се **Алина Козица**. Имам седам година и ученица сам првог разреда. Причали су ми да сам са две године била активно дете. Волела сам да скачем, да се пењем, изводим разне вежбе. Касније сам изводила озбиљније покрете. У предшколском сам изводила звезду, шпагу, мост и колут. Код куће сам свакодневно вежбала и напредовала у томе.

Тај таленат је препознао мој учитељ, усмерио ме и пријавио за такмичење „Ја имам таленат“.

Спорт нас чини здравима, спаја лепо искуство и дружење са сличнима.

*Зовем се **Давид Јарчевић** и имам 10 година. Идем у 4. разред Основне школе „Светозар Марковић” у Бродареву.*

Одувек сам био фасциниран мађионичарским триковима и тиме колико уверљиво они делују. Када год бих гледао неки од њих, пожелео бих да једног дана и ја научим неки трик и покажем га својим другарима. Недавно ми се пружила прилика за тако нешто, када сам се пријавио за школско такмичење „Ја имам таленат”.

Сви су били одушевљени триком са картама који сам извео, а није изостала ни награда. Трудим се да научим што више трикова и радујем се будућим приликама да их прикажем својим другарима.

У нашој школи се организовала аудиција за такмичење “Бум фест”. Наставница музичке културе, Маида Девовић, је у мени препознала таленат и изабрала ме да представљам нашу школу на овом такмичењу. „Бум фест“ је велико искуство за мене. Атмосфера је била фантастична. Остаће ми заувек у сећању мојих 70 другара у публици, који су ми били огромна подршка.

Такође, одлични коментари певачице Тијане Дапчевић на моје певање су ми уливали снагу да истрајем до краја такмичења и освојим друго место. Надам се да ћу и у будућности имати прилика да остварим још успеха у певању.

Шејла Кајевић 5

Nastava na bosanskom jeziku u OŠ „Svetozar Marković“ u Brodarevu

Bošnjačko nacionalno vijeće je aktivno uključeno u promociju i podršku nastave na bosanskom jeziku u regionu i Brodarevu. Organizuje različite aktivnosti, kao što su tribine, kako bi se informisali roditelji i nastavnici o pojedinostima i značaju obrazovanja na maternjem jeziku.

Nastava na bosanskom jeziku ima značajnu ulogu u očuvanju kulturnog identiteta i jezika Bošnjaka koji žive u Republici Srbiji. Učenici koji uče na svom maternjem jeziku bolje razumiju svoju kulturu i tradiciju, što je od velike važnosti za očuvanje jezičke i kulturne baštine Bošnjaka u Srbiji. Poznavanje bosanskog jezika omogućava efikasniju komunikaciju unutar porodice, zajednice i šire.

U skladu sa Zakonom o obrazovanju učenici imaju pravo da pohađaju nastavu na svom maternjem jeziku prema nastavnom planu i programu koji je prilagođen i osmišljen prema obrazovnim standardima Republike Srbije. Ministarstvo prosvete i Školska uprava Užice često pružaju podršku kako bi se kroz obrazovanje na maternjem jeziku očuvao nacionalni, kulturni identitet kod Bošnjaka.

Nastava na bosanskom jeziku se izvodi u Osnovnoj školi „Svetozar Marković“ u Brodarevu za učenike mlađih razreda i za učenike starijih razreda (peti, šesti i sedmi razred). Cjelokupna nastava na bosanskom jeziku počela je da se izvodi 2017. godine. U matičnoj školi sada se izvodi u četiri odjeljenja (od I do IV razreda) i u izdvojenim odjeljenjima Potok, Orašac i Gojakovići. Naša škola je od strane Bošnjačkog nacionalnog vijeća proglašena školom od posebnog značaja. Pružili su podršku našoj školi u vidu brojnih materijalno – tehničkih donacija. Škola je dobila bijele table, besplatne udžbenike za učenike, školski pribor, laptopove za nastavnike i organizovala besplatne jednodnevne ekskurzije u Novi Pazar i Sjenicu.

Nastava na bosanskom jeziku u našoj školi ima kvalitetan i stručan nastavni kadar i nema razlike u kvalitetu nastave u odnosu na nastavu na srpskom jeziku. Kroz učenje bosanskog jezika, učenici mogu pristupiti širokom spektru informacija i znanja dostupnih na ovom jeziku. Učenici učestvuju u svim vannastavnim aktivnostima, takmičenjima, konkursima koji su zastupljeni u našoj školi. Imaju časove Srpskog kao nematernjeg jezika, što im donosi velike benefite u njihovom napredovanju i školovanju. Učenici, zajedno sa svojim nastavnicima, obilježavaju bošnjačke nacionalne blagdane (Dan Sandžaka, Dan Bošnjaka, Dan nacionalne zastave) kroz pripremanje prigodnih programa i nastavnih sadržaja.

U našoj školi postoje koordinatori koji prave saradnju između škole i Bošnjačkog nacionalnog vijeća i imaju za cilj da podrže kvalitetno obrazovanje na bosanskom jeziku i obezbijede bolje uslove za učenje učenicima u Brodarevu.

Saradnja - ključ uspjeha

Delegacija Bošnjačkog nacionalnog vijeća je posjetila našu školu tokom septembra. Delegaciju su činili vijećnici Elvin Banjica i Samira Ćosović. Oni su razgovarali sa direktorom škole o unapređenju saradnje. Osnovna škola "Svetozar Marković" u Brodarevu je jedina škola u Limskoj dolini u kojoj se nastava izvodi na bosanskom jeziku. U okviru ove posjete, predstavnici Vijeća uručili su određen broj udžbeničkih kompleta za prvi razred osnovne škole, kao vid podrške nastavnom procesu na bosanskom jeziku.

Već tokom oktobra uslijedila je nova posjeta delegacije Bošnjačkog nacionalnog vijeća sa još jednom vrijednom donacijom. Ovom prilikom uručeni su nedostajući udžbenici učenicima petog, šestog i sedmog razreda koji nastavu pohađaju na bosanskom jeziku. Predstavnici Vijeća, Samira Ćosović, Elvin Banjica i Suad Hanić, su naglasili da BNV prati nastavni proces u našoj školi i da su spremni da nastave saradnju u budućnosti.

Zašto izabrati nastavu na bosanskom jeziku?

Nastavu na bosanskom jeziku biram jer nosi brojne prednosti koji doprinose kvalitetnijem obrazovanju i razvoju djece, boljem razumijevanju gradiva, poboljšanju jezičkih vještina, očuvanju kulturnog identiteta, motivaciji za učenje, jednakosti u obrazovanju.

Bosanski jezik

Priredili: Suad Hanić (saradnik BNV) i Alisa Bukvić

MAMA U SAVJETU RODITELJA

Iako se porodica i škola smatraju osnovnim faktorima vaspitanja, zbog dugotrajnosti i intenziteta vaspitnog djelovanja na mlade, brojni drugi faktori takođe utiču na proces vaspitanja. Djeca su pod velikim uticajem različitih vrsta medija i vrijednosti koje ona promovišu. Upravo mnogobrojnost vaspitnih uticaja na djecu otežava usmjeravanje njihovog razvoja u željenom pravcu. Očito je za uspjeh u vaspitanju djece neophodna adekvatna saradnja porodice i škole i njihovo jedinstveno djelovanje. U skladu s tim se, u školama, razvijaju modeli organizovanja u kojima sve više učešća u odlukama (u vezi sa planiranjem i realizacijom nastavnog programa, vannastavnih aktivnosti i života škole uopšte) imaju učenici, ali i roditelji kroz Savjete roditelja.

Savjet roditelja je model organizovanja i djelovanja roditelja čija djeca pohađaju školu, koji doprinosi uspostavljanju uspješne i sadržajne saradnje roditelja i škole, kao i izgrađivanja njihovog međusobnog uvažavanja i povjerenja. Tim povodom smo razgovarali sa *Mahirom Muslić*, predstavnicom Savjeta roditelja, koja je sa nama podijelila svoja iskustva saradnje sa školom.

Kako je biti roditelj u vremenu krize očuvanja pravih životnih vrijednosti?

Mahira: Biti roditelj danas znači balansirati između tradicionalnih vrijednosti i modernih izazova, uz poseban fokus na vaspitanje, obrazovanje i digitalni uticaj na djecu.

Na koji način sarađujete sa školom i kakva su Vaša iskustva?

Mahira: Sarađujem kroz redovne sastanke, razgovore sa nastavnicima i učešće u školskim aktivnostima. Iskustva su uglavnom pozitivna, ali uvijek ima prostora za poboljšanja.

Koliko dugo ste u Savjetu roditelja? Kako ste doživjeli taj izbor?

Mahira: U Savjetu roditelja sam već tri godine. Izbor sam doživela kao odgovornost i priliku da doprinesem zajednici.

Koje su dužnosti i obaveze predstavnika Savjeta roditelja? Šta se od Vas očekuje?

Mahira: Dužnosti uključuju zastupanje interesa roditelja, saradnju sa školom i predlaganje poboljšanja. Očekuje se aktivno učešće i konstruktivan dijalog.

Da li roditelji doprinose napretku škole i na koji način to mogu činiti?

Mahira: Roditelji doprinose kroz volontiranje, donacije, organizaciju događaja i predloge za unapređenje nastavnog procesa.

Koje osobine treba da imaju predstavnici Savjeta, prema Vašem mišljenju?

Mahira: Predstavnici treba da budu odgovorni, komunikativni, objektivni i spremni na saradnju.

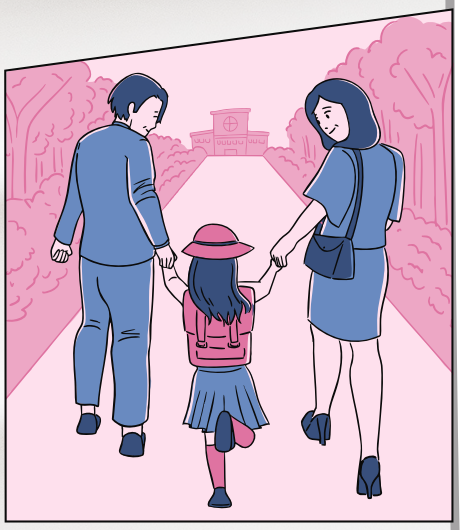
Sa kojim ste se izazovima susretali kao predstavnik roditelja?

Mahira: Izazovi uključuju usklađivanje različitih mišljenja, motivisanje roditelja za veće angažovanje i rješavanje problema sa školskom upravom.

Želite li nešto poručiti, sugerisati ili pohvaliti?

Mahira: Važno je podsticati bolju komunikaciju između roditelja i škole, cijeniti trud nastavnika i zajedno raditi na boljim uslovima za djecu.

Detetov memorandum

- Ne kvari me. Znam da ne treba da imam sve što tražim. Samo te proveravam.
- Ne boj se da budeš odlučan sa mnom. Ja to više volim. Tada znam gde sam.
- Ne koristi silu protiv mene. To me uči da je sila jedino što se računa. Odgovoriću spremnije na upućivanje.
- Ne budi nedosledan, to me zbunjuje i čini da izbegavam sve što mogu.
- Ne obećavaj. Možda nećeš moći da ispuniš, to će narušiti poverenje koje imam u tebe.
- Ne nasedaj na provokaciju kada ti kažem da nešto radim samo da bih te uznemirio. Onda ću pokušati da postignem nove „pobede“.
- Ne čini da se osećam manjim nego što jesam. Da bih ti pokazao da nisam, praviću veće gluposti.
- Ne radi za mene ono što ja mogu sam, tada se osećam kao beba i mogu da nastavim da tražim usluge.
- Ne dozvoli da svojim lošim navikama odvučem previše tvoje pažnje. To me ohrabruje da sa njima nastavim.
- Ne ispravljaj me pred drugima. Više će to značiti ako to uradiš tiho, kada smo sami.
- Ne kritikuj moje ponašanje "u vatri". Iz nekog razloga u tim situacijama slabo čujem, a moja saradnja je još gora.
- Treba preduzeti korake, ali kasnije. Ne pokušavaj sa pridikama. Bićeš iznenađen koliko znam šta je dobro, a šta loše.
- Ne pretvaraj moje greške u grehove. Moram da naučim da pravim greške bez osećaja da nisam dobar.
- Ne traži objašnjenja za moje loše ponašanje. Ponekad zaista ne znam zašto sam nešto učinio.
- Ne iskušavaj previše moju iskrenost. Ponekad sam preplašen i govorim laži.
- Ne zaboravi da volim da eksperimentišem. Tako volim, navikni se na to.
- Ne štiti me od posledica. Moram da učim iz iskustva.

Susan Shapiro

PUBERTET

Pubertet je jedno od najdinamičnijih i najizazovnijih perioda u ljudskom razvoju. Kao psiholog, posmatram ovu fazu ne samo kroz biološke promene koje se dešavaju, već i kroz duboke psihološke i socijalne transformacije koje oblikuju identitet mlade osobe. Ovo je vreme kada se detinjstvo polako ostavlja iza sebe, a mlada osoba ulazi u svet odraslih sa mnoštvom pitanja, dilema i unutrašnjih konflikata.

Psihološki, pubertet je period intenzivne izgradnje identiteta. Erik Erikson, poznati razvojni psiholog, ovu fazu opisuje kao sukob između identiteta i konfuzije uloga. Mladi počinju da se pitaju ko su, šta žele od života i kakvu ulogu imaju u društvu.

ko sam?

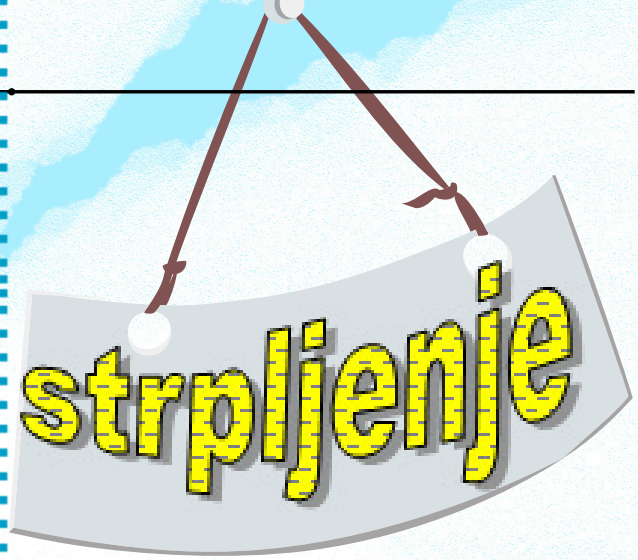
Šta želim?

- Ovo je često praćeno osećajem nesigurnosti, jer se mladi suočavaju sa pritiscima okoline, očekivanjima porodice, vršnjaka i društva u celini. Biološke promene, poput hormonalnih oscilacija, direktno utiču na emocionalnu stabilnost. Nagli skokovi hormona poput testosterona i estrogena mogu doprineti promenama raspoloženja, osećaju zbunjenosti i povremenim izlivima emocija. Ove promene nisu samo izazovne za mlade, već i za njihove roditelje i nastavnike koji pokušavaju da im pruže podršku. Vršnjačke grupe postaju ključni faktor u životu adolescenata.

- Mladi sve više traže prihvatanje i pripadnost, što može dovesti do konflikta sa roditeljima, koji mogu osećati da gube uticaj. Ovo je period kada se često javljaju i prvi ozbiljni sukobi autoriteta, jer adolescenti teže nezavisnosti, ali i dalje nisu u potpunosti spremni za odgovornost koju ona nosi.

- Jedan od najvažnijih zadataka psihologa u radu sa adolescentima jeste pružanje podrške u razumevanju njihovih emocija i promena kroz koje prolaze. Takođe, edukacija roditelja o tome kako da komuniciraju sa svojim tinejdžerima, kako da ih slušaju i kako da postave granice, od suštinskog je značaja. Iako pubertet može izgledati kao period haosa, on je zapravo i vreme velikih mogućnosti. Ovo je prilika za razvoj samopouzdanja, otkrivanje talenata i izgradnju sistema vrednosti. Mladi koji prođu kroz pubertet uz podršku i razumevanje često izlaze iz ove faze sa jasnijom slikom o sebi i svojim ciljevima.

EMPATIJA

razumevanje

- Jedan od ključnih aspekata puberteta je razvoj samosvesti. Mladi počinju intenzivno da preispituju svoj izgled, ponašanje i mesto u društvu. Osećaj nesigurnosti je čest pratilac ovog procesa, posebno u savremenom svetu gde društvene mreže i mediji nameću nerealne standarde lepote i uspeha. Psiholog u ovom kontekstu igra značajnu ulogu u osnaživanju mladih da razviju realnu sliku o sebi i vrednuju svoje unutrašnje kvalitete, a ne samo spoljne atribute.

- Pored toga, pubertet donosi i prve ozbiljne korake ka razvoju emocionalne zrelosti. Mladi se prvi put suočavaju sa složenijim odnosima – prijateljstvima, rivalstvima i romantičnim vezama. Kroz ove odnose uče kako da izraze svoje emocije, postave granice i razvijaju empatiju. Međutim, ovo može biti i izvor velikih emocionalnih turbulencija, kao što su ljubomora, odbacivanje ili osećaj neadekvatnosti. Uloga psihologa je ovde da pruži sigurno okruženje u kojem će mladi moći da istražuju i razumeju svoje emocije bez straha od osude.

- Takođe, važno je naglasiti uticaj obrazovnog sistema tokom puberteta. Škola često postaje mesto gde se sukobljavaju individualne potrebe mladih i kolektivna očekivanja. Pritisci u vezi sa akademskim uspehom, vršnjačkim odnosima i društvenim normama mogu doprineti razvoju stresa, anksioznosti ili osećaja odbačenosti. U ovom kontekstu, psihološka podrška, kako mladima tako i nastavnicima, može pomoći u stvaranju okruženja koje neguje razvoj potencijala svakog pojedinca. Porodična dinamika tokom puberteta takođe prolazi kroz značajne promene. Roditelji često osećaju gubitak kontrole, jer njihovo dete postaje sve nezavisnije, dok adolescenti, s druge strane, traže prostor za samoizražavanje.

Smatram da je ključno pristupiti ovom periodu sa empatijom i strpljenjem. Razumevanje unutrašnjeg sveta adolescenata može pomoći ne samo u prevazilaženju izazova, već i u podsticanju njihovog razvoja u emocionalno zrele, stabilne i srećne odrasle osobe. Pubertet je, pre svega, proces sazrevanja – putovanje koje, iako puno prepreka, vodi ka ličnom rastu i osnaživanju.

Abela Ćosović, školski psiholog

Iz naših učenika

Na trećem literarnom konkursu, u organizaciji Saveza ekoloških organizacija Srbije (SEOS), učestvovalo je 6 učenika naše škole. U do sada najvećoj konkurenciji po brojnosti i kvalitetu učeničkih radova, učenica naše škole, Berina Kurbegović, uspjela je da osvoji 3. nagradu na ovom konkursu, a radovi učenika Amara Hanića i Elhane Alomerović su pohvaljeni.

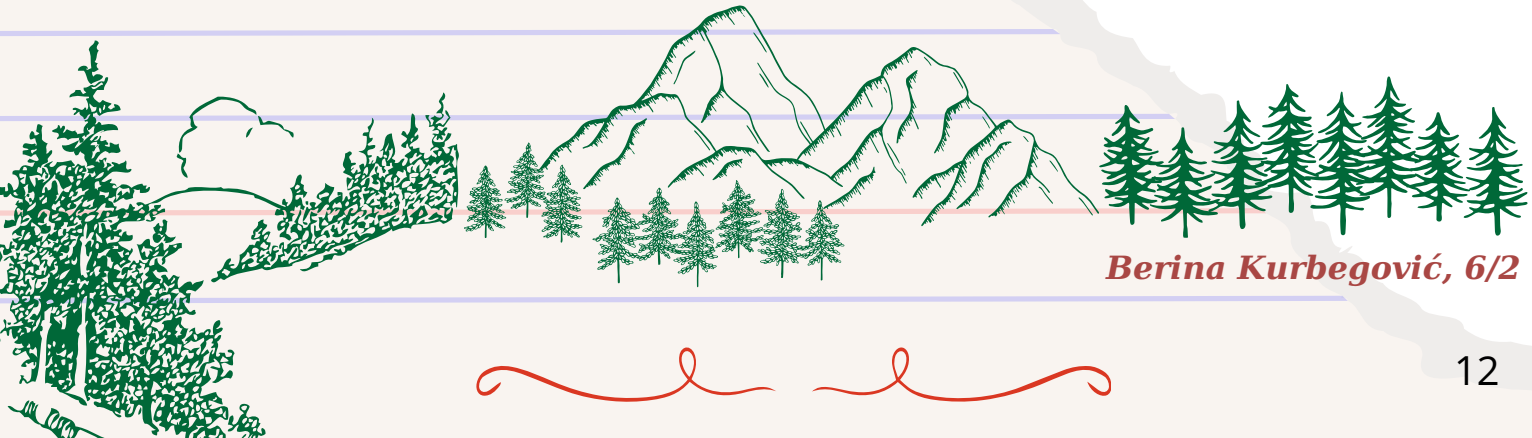
Ljubav prema zavičaju

U srcu svake osobe leži nevidljiva nit koja je povezuje sa mestom iz kojeg potiče. Moj zavičaj je malo selo smešteno među brdima, okruženo zelenilom koje se prostire do horizonta. Svako jutro, kada Sunce polako izlazi, obasjava taj mali svet zlatnim zracima, stvarajući prizor koji oduzima dah. U tom trenutku, ljubav prema zavičaju postaje neizostavni deo mog bića.

Sećam se detinjstva provedenog u tim prostranstvima. Igrala sam se sa drugarima na livadama, trčeći između cvetova i drveća, dok su se mirisi proleća mešali sa pesmama ptica. Bilo je to vreme kada su brige bile nepoznate, a sreća se sastojala u jednostavnim stvarima - trčanju po travi i sakupljanju plodova u voćnjacima. Svaki kamen, svaka staza nosila je uspomene iz priča koje su oblikovale moju ličnost.

S godinama zavičaj je postao više od mesta. Postao je simbol pripadnosti i sigurnosti. Iako često lutam u mislima, maštajući o dalekim gradovima i avanturama, srce me uvek vraća natrag. Ponekad, samo miris pečenih kestena ili zvuk šumskog potoka može da probudi te uspomene. Osećam kako me obuzima toplina kad se setim zimskih večeri provedenih uz ognjište, slušajući kako stariji pričaju priče o prošlosti. Ljubav prema zavičaju nije samo nostalgija: to je duboka povezanost sa ljudima koji su tamo stali, a ja sam zbog školovanja često u gradu. Na svakom koraku susrećem prijatelje iz detinjstva, njihove porodice, koje su nastavile tradiciju, čuvajući duh zajednice. Svi smo mi vezani istim korenima, a svaka priča koju podelimo dodatno učvršćuje tu vezu.

U svetu punom promena, ljubav prema zavičaju ostaje konstantna, svetionik koji me vodi kroz život. Zato se, kad god mi srce zatreperi, vraćam svojim korenima, jer tamo, u tom jednostavnom i prelepom mestu, pronalazim mir i smisao.

Berina Kurbegović, 6/2

Život u skladu sa prirodom

Život u skladu sa prirodom podrazumeva harmoničan odnos između čoveka i životne sredine. U današnje vreme, kada se suočavamo sa posledicama klimatskih promena, zagađenja i gubitka biološke raznovrsnosti, ova tema postaje sve važnija.

Održivi način života ne znači samo smanjenje štetnog uticaja na planetu. Prvi korak prema životu u skladu sa prirodom je korišćenje obnovljivih izvora energije. Solarni paneli, vetroturbine i hidroelektrane omogućavaju nam smanjenje zavisnosti o fosilnim gorivima. Time ne samo da smanjujemo emisiju štetnih gasova, već i čuvamo prirodne resurse.

Promena načina prevoza takođe igra ključnu ulogu. Umesto automobila i javnog prevoza biciklističke staze i pešačenje predstavljaju održive alternative koje smanjuju zagađenje. U urbanim sredinama, zelena gradnja postaje sve popularnija. Zeleni krovovi i vertikalni vrtovi doprinose biološkoj raznolikosti. Očuvanje biodiverziteata takođe je ključno. Aktivno učešće u projektima zaštite ugroženih vrsta i njihovih staništa može značajno doprineti očuvanju prirode. Edukacija o važnosti očuvanja prirodnog nasleđa pomaže u razvijanju svesti među mladima i jačanju njihove odgovornosti prema okolini.

Na kraju, život u skladu sa prirodnim zahtevima su promene u načinu razmišljanja. Umesto da prirodu smatramo resursom za iskorištavanje, treba da je čuvamo. Ova promena perspektive može doneti dugoročnu korist za našu planetu, buduće generacije i kvalitet našeg života.

Amar Hanić, 5/1

Očuvanje životne sredine

U tišini šume vetar peva,
reke teku, nose priče snene,
al' čovek zaboravi, tako olako,
da priroda diše za sve nas jednako.

Drveće njiše grane k'o ruke,
ptičice pevaju pesme bez muke,
ali svet se menja, brže sve brže,
zemlja nas zove, opomena stiže.

Sačuvaj vazduh, čist i blag,
bez smeća,bez dima, da svet bude drag.
Sačuvaj reke, neka budu bistre ,
za buduće dane, za naraštaje čiste.

Plastika pliva gde ribe su bile,
zemlja se guši u tragovima sile.
Kreni polako, učini svoj deo,
spasi planetu ti si taj veo.

Očuvaj svet za ono što dolazi,
neka zelenila nikad ne odlaze,
jer u srcu prirode, mir i sreća stoje.
Zemlja nas treba, neka svi to čuju!

Elhana Alomerović, 7/2

ЦРТЕЖИ У ВАЗДУХУ

Alexander Calder - *Elephant*
Wire and wood, 1928

Александар Колдер је светску славу стекао правећи огромне покретне жичане конструкције – мобиле.

Колдерови тродимензионални портрети су били револуционарни. Један критичар их је описао као „цртање у ваздуху“. Једно од првих Колдерових открића била је скулптура од жице. Ликови људи, животиња и портрети које је креирао више су личили на цртеже у простору, тродимензионалне графичке обрисе који мењају своју силуету у зависности од угла гледања.

Радећи на њима, уметник је схватио да за приказивање волумена уопште није потребно резати мермер или камен - довољно је једноставно повући линију у ваздуху. Као дете, Колдер је видео да његов деда и отац, вајари који су радили у класичној традицији и са класичним материјалима, такође користе жицу када вајају у глини, којом су уоквирили своје будуће радове. За Александра је жица постала независан материјал - експресиван, покретљив, омогућавајући да се скулптура учини транспарентном.

На часовима **Ликовне секције**, ученици су се опробали у изради ових апстрактних конструкција израђених жицом.

Искуство са часа

Деци сам понудила „цртање у ваздуху“, како је један критичар описао Колдерове тродимензионалне портрете. Претпоставила сам да ће им жица бити тешка за манипулацију, али, деца воле алат, воле моделовање, воле нове материјале.

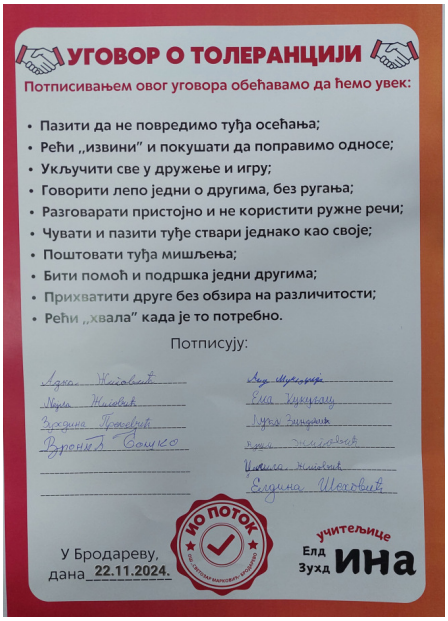
Засадила сам жицу у дрвене комаде, а деца су добила клешта, још жице на колуту и ницала су дрвећа, рађале се препотопске животиње. Линија од жице, што је била дужа, то је била необузданија, али је укрођена савијањем и преплитањем, прекидањем и настављањем. Слободан крај дозвољавао је низање мањих спиралних комада. Стваралачки ентузијазам је букнуо и разгара се сваки пут кад деца дођу у додир са несвакидашњим материјалом.

Припремила: Јелена Филиповић, руководилац Ликовне секције

МЕЂУНАРОДНИ ХУМАНИТАРНИ ДАН

Међународни хуманитарни дан обележава се 23. новембра сваке године. То је један од оних датума који нас преиспитују шта смо то добро чинили за друге током свих осталих дана у години. Ово доба године нас подсећа да смо ми одувек и заувек друштвена бића која имају способности али, на крају крајева, и обавезу према друштву. Овим датумом се подсећа на све хуманитарне особе, организације и делатности које су током времена допринеле да се макар и једна особа помогне.

Учитељице и ученици у ИО Поток су овај дан реализовали као тематски дан са различитим активностима. На часовима босанског и српског језика ученици су говорили и писали о особама које су хумане из њиховог окружења. На часовима математике су решавали задатке са сабирањем, одузимањем, множењем и дељењем са акцентом на хуманост. У току ваннаставних активности и часа разредника ученици и учитељице су потписали Уговор о толеранцији, којим су се обавезали на поштовања правила наведених у истом. По узору на емисију „Кефалица“, сваки од ученика је кратко рекао шта за њих значи бити хуман.

Славимо разноликост, не разлике

Разноликост је богатство које нам омогућава да учимо једни од других и растемо заједно. Уживамо у различитим перспективама, културама и идејама које сваки појединац доноси у заједницу. Разлике нас не би требале раздвајати, већ нас потакнути да будемо отворенији, толерантнији и повезанији.

Разноликост је кључна компонента у многим аспектима живота. Ево неколико мисли о разноликости у образовању, култури и интересовањима:

Образовање

Разноликост у образовању обухвата различите методе подучавања, учење различитих језика, инклузију ученика са различитим способностима и подстицање интеркултуралне свести. Школовање које вреднује разноликост омогућава ученицима да развију шири поглед на свет, емпатију и вештине сарадње.

Култура

Култура је богата композиција традиција, обичаја, уметности и језика. Разнолика културна сцена обогаћује друштво, омогућава нам да славимо различите празнике, учимо о другим културама кроз фестивале, музеје и књижевност. То нас подсећа на заједничко људско искуство, упркос нашим разликама.

Интересовања

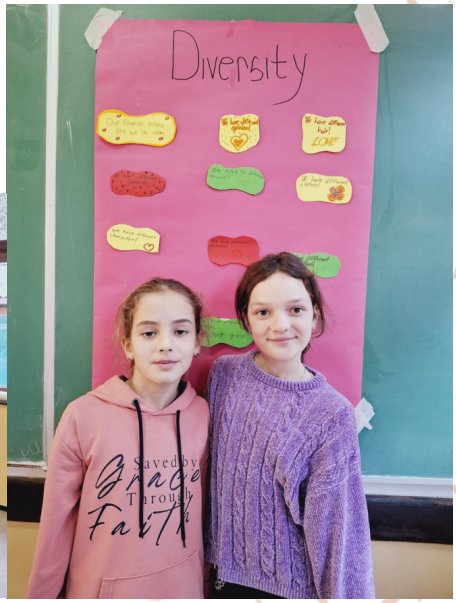
Интересовања су оно што нас чини јединственима. Неки људи воле спортове, други се баве уметношћу, неки уживају у науци или технологији. Различити хобији и страсти доносе радост и испуњење. Када делимо своје интересовање с другима, отварамо могућности за нова пријатељства и сарадње.

Разноликост у свим овим аспектима помаже нам да растемо као индивидуе и као друштво.

Реализоване активности у нашој школи током тематског дана подстакле су ученике на размишљање о вредностима културне разноликости и уважавање другачијег, истичући оне најплеменитије људске особине и вредности.

ЗИМА

***Зима** је била фантастична инспирација за реализацију тематског дана у нашој школи. Представљамо вам неколико идеја које могу допринети успешној реализацији:*

Математика

Геометрија снежних пахуља: Ученици могу истраживати симетрију и геометријске облике снежних пахуља, анализирати њихове структуре и покушати их нацртати.
Графикони и статистика: Анализирајте податке о временским приликама током зиме, направите графиконе и упоредите температуре у различитим периодима.
Практичне вежбе: Користите зимске теме за решавање задатака са процентима, разломцима и мерењима, нпр. израчунавање површине снежног парка.
Мозгалице: Креирајте математичке мозгалице са користећи зимске мотиве.

Српски и босански језик

Писање и читање: Ученици могу писати есеје, кратке приче или песме инспирисане зимом. Читајте књижевна дела и песме на тему зиме.
Дебата: Организујте дебату на тему „*Предности и мане зиме*” како би ученици развијали своје аргументационе вештине.

Природа и друштво

Зимски екосистеми: Истражите како биљке и животиње преживљавају зиму. Проучавајте зимске миграције птица или хибернацију.
Временске прилике: Разговарајте о томе како се формира снег, какви су временски услови зими и како они утичу на наш свакодневни живот.
Експерименти: Прикажите како се формира снег и лед кроз једноставне научне експерименте. Можете показати како се вода претвара у лед и обрнуто, или како настају снежне пахуљице.

Музичка култура

Зимске песме: Слушајте и анализирајте песме инспирисане зимом. Ученици могу компоновати сопствене мелодије или песме на тему зиме.
Инструменти: Уведите традиционалне зимске инструменте из различитих култура и прикажите како се користе у зимским песмама.

Физичко и здравствено васпитање

Зимски спортови: Ако је могуће, организујте активности као што су клизање, санкање или скијање. Алтернативно, симулирајте зимске спортове у школској дворани.

Страни језици

Вокабулар и фразе: Учите зимски вокабулар и фразе на различитим језицима. Ученици могу правити постере са речима и фразама.
Читање и писање: Читајте зимске приче и песме на страном језику. Ученици могу писати кратке приче о свом доживљају зиме на том језику.

Географија

Зимски климатски појасеви: Истражите области света где су зиме најоштрије. Проучите Арктик, Антарктик и друге поларне регионе.
Културни обичаји: Проучавајте различите зимске фестивале и обичаје широм света, као што су Божић, Ханука или кинеска Нова година.

Историја

Зима у историји: Проучите како су различите културе и цивилизације преживљавале и прослављале зиму кроз векове. Можете анализирати славне битке које су се одиграле зими.

Информатика

Програмирање: Креирајте једноставне програме или анимације које приказују зимске сцене или снежну олују.
Дигитална уметност: Користите софтвер за графички дизајн како би ученици креирали зимске постере или дигиталне слике.

Ликовна култура

Зимска уметност: Ученици могу цртати зимске пејзаже, правити колаже са зимским мотивима или стварати скулптуре од папира и других материјала.
Зимске боје: Истражите палету боја које асоцирају на зиму и правите радове користећи те боје.

Ваннаставне активности

Кулинарске активности: Ученици могу правити зимске посластице попут колача у облику пахуља, топле чоколаде, или чак прављење гингербреад кућица.

Комбиновањем ових идеја ученици наше школе доживели су зиму на потпуно нов начин, повезујући је са различитим аспектима образовања. Сваки час је био право зимско чудо.

Zimski pejzaž

Zima je oštro i hladno godišnje doba.

Zima se probudila iz dubokog sna i totalno promijenila prirodu, životinje, ljude... Ali, kako? Nekada sive ulice, sada su bijele od mekanog snijega, kao i guste šume, ravne i neravne livade. Tamo na velikom brijegu vidim linije koje su srećna djeca napravila sankajući se. Na livadama je odjednom gusti snijeg, a ponovo su radoznala djeca sretna zbog toga. Otišao sam u gustu šumu i začudio sam se vidjevši ljepotu pejzaža. Na velikom drveću ima puno mehkog snijega i, ako pokušam da otresem to stablo, nastaće kiša bijelog snijega. Puteljak je utaban od tragova velikih sanki i malih dječijih stopala.

Zimski pejzaž je naljepši pejzaž. Možda joj malo zamjeramo što je nemilosrdna i oštra, ali pejzaž to popravlja.

Elmin Rovčanin, 5/3

Међународни хуманитарни дан
23. новембар

4. разред

Сабирање и одузимање вишецифрених бројева

У хуманитарној акцији коју су организовали ученици и наставници ОШ „Светозар Марковић" у Бродареву, прикупљено је 105 286 динара. Од тог новца издвојиће 35 550 динара за помоћ деци без родитељског старања, за 16 836 динара више за помоћ особама са инвалидитетом, а за остатак ће купити спортске реквизите за мале сеоске школе. Колико новца ће бити потрошено за куповину спортских реквизита?

Р: _____

_____

О: _____

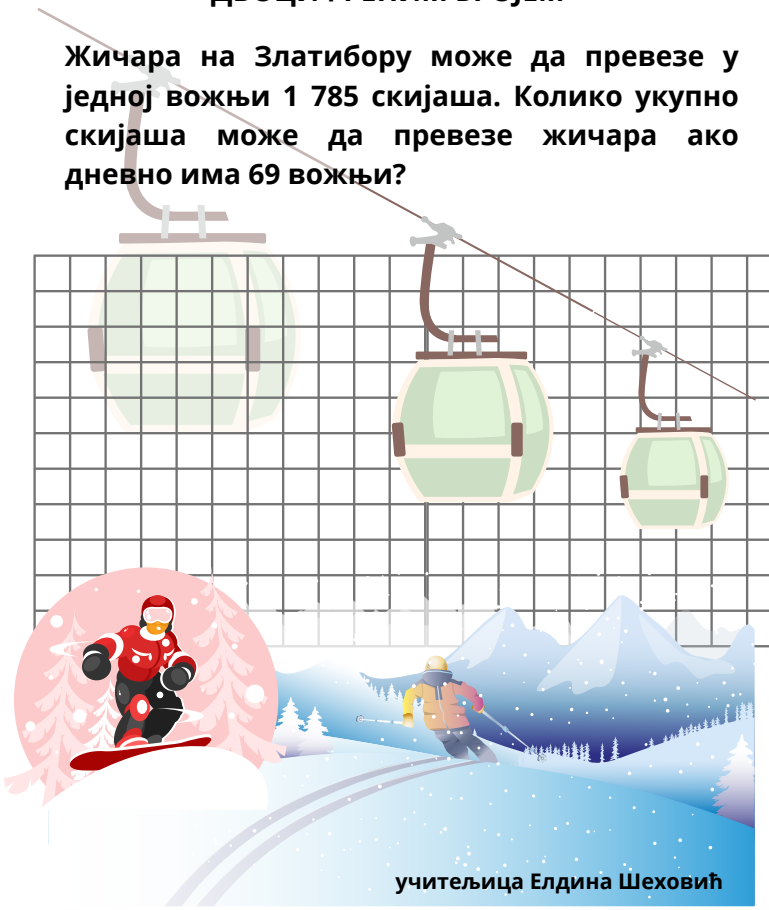
учитељица Елдина Шеховић

ЗИМА

4. разред

МНОЖЕЊЕ ВИШЕЦИФРЕНОГ БРОЈА ДВОЦИФРЕНИМ БРОЈЕМ

Жичара на Златибору може да превезе у једној вожњи 1 785 скијаша. Колико укупно скијаша може да превезе жичара ако дневно има 69 вожњи?

учитељица Елдина Шеховић

Tematski dan – Slavimo raznolikost, ne razlike
4. razred

Površina Engleske je 130 395km2, a površina Republike Srbije je 88 499km2. Površinu Srbije oduzmi od površine Engleske, dobijenu razliku uvećaj pet puta, a zatim dodaj 34 130km2 da dobiješ površinu Velike Britanije.

učiteljca Zuhdina Preljević

Свети Сава

Пре много векова отпочело је једно ново раздобље - оно које је крчило пут будућим нараштајима.

Живећи годинама у мраку, српски народ је давне 1175. године прогледао - тада се родила светлост коју и дан-данас памтимо.

Чини се као да до тог тренутка ништа и није било, да ништа није важило - да се није постојало.

Ако боље сагледамо историјске околности, ако дубље ослушнемо оно што нам прошлост казује, ако отворимо срца и истински проникнемо у саму суштину, видећемо да је, заиста, тако.

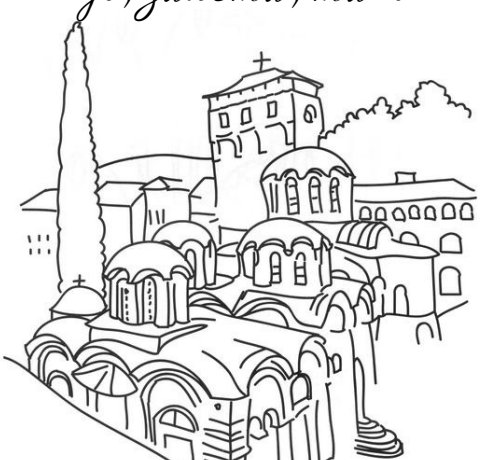

Непроходним и трновитим стазама живота малобројни ходају и то је оно што називамо храброшћу.

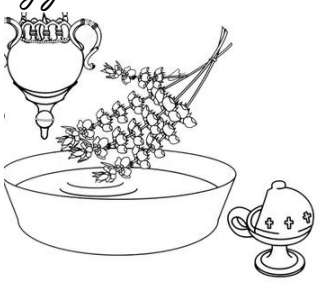
Међутим, онај који стазе рашчишћава за друге, а не себе ради, много је више од храброг човека.

Када бисмо тражили прави назив за такву особу, не бисмо га пронашли, јер се оно узвишено људским речима не казује, већ целим бићем осећа.

Српски народ је осећао, као што и осећа данас, као што ће и увек осећати присуство свога пастира -родоначелника српске књижевности, утемељитеља српске цркве и првог српског просветитеља -осећаће дух Светог Саве.

Светосавска приредба

Својим рецитацијама и приредбом још једном смо показали како само људи великог срца могу бити истински богати! Подсетили су нас на ону давно заборављену истину да се „добар глас далеко чује“.

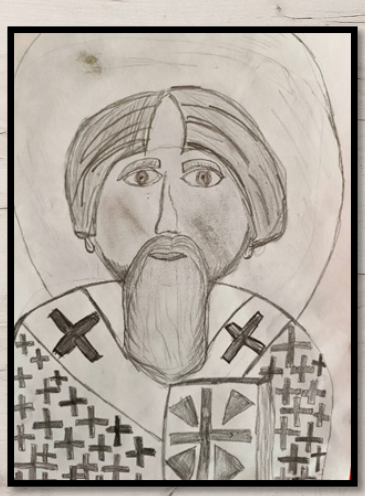

„Будите творци речи, а не само читаоци, помишљајући у себи да који слуша речи и не чини што је заповеђено њима, такав је сличан човеку који гледа лицу своје у зрцалу: јер позна се и отиде, и одмах заборави какав је био. А који је проникнуо у савршени закон слободе, оставши у њему овај неће бити забораван слушалац, него је творац дела, блажен је тај.“

Свети Сава

Поводом Савиндана ученици су учествовали на ликовном конкурсу. Тема ликовног конкурса била је „Светли лик Светог Саве“.

Емил Јејна (3. награда)
ИО Завиноградје

Софија Пушица (1. награда)

Алида Ровчанин (2. награда)

Елхана Аломеровић
(3. награда)

Андреа Пековић (1. награда)

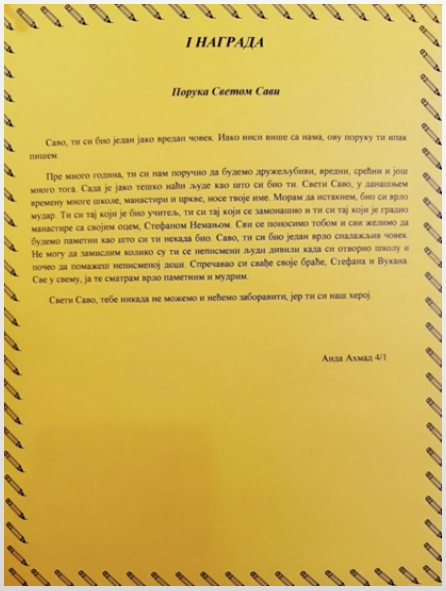

Берина Курбеговић
(2. награда)

Литерални конкурс

Тема литераног конкурса „Порука Светом Сави“

I НАГРАДА

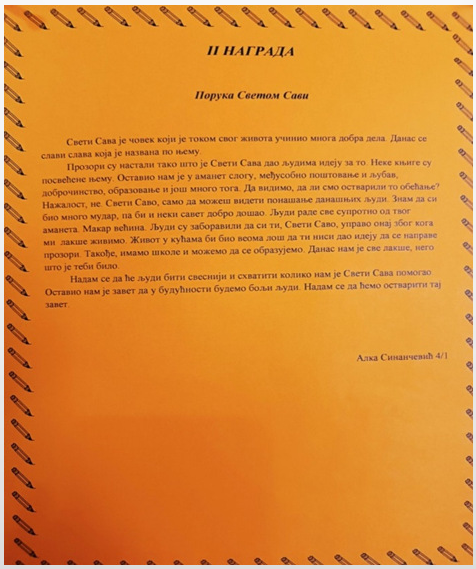
Порука Светом Сави

Саво, ти си био један јако вредан човек. Иако ниси више са нама, ову поруку ти ипак пишем.

Пре много година, ти си нам поручио да будемо дружељубиви, вредни, срећни и још много тога. Сада је јако тешко наћи људе као што си био ти. Свети Саво, у данашњем времену многе школе, манастири и цркве, носе твоје име. Морам да истакнем, био си врло мудар. Ти си тај који је био учитељ, ти си тај који се замонашио и ти си тај који је градио манастире са својим оцем, Стефаном Немањом. Сви се понашамо тобом и сви желимо да будемо паметни као што си ти некада био. Саво, ти си био један врло сналажљив човек. Не могу да замислим колико су ти се неписмени људи дивили када си отворио школу и почео да помажеш неписменој деци. Спречавао си свађе своје браће, Стефана и Вукана. Све у свему, ја те сматрам врло паметним и мудрим.

Свети Саво, тебе никада не можемо и нећемо заборавити, јер ти си наш херој.

Анда Ахмад 4/1

II НАГРАДА

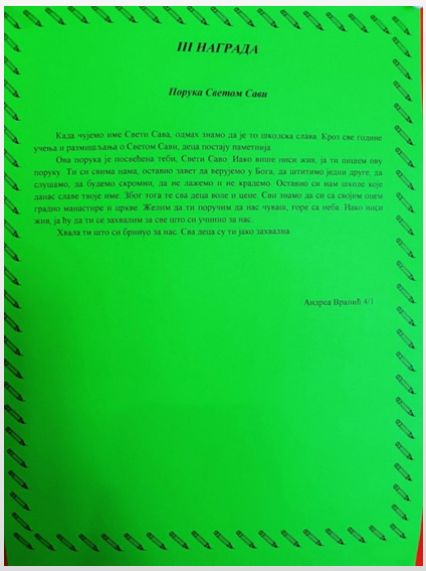
Порука Светом Сави

Свети Сава је човек који је током свог живота учинио многа добра дела. Данас се слави слава која је названа по њему.

Прозори су настали тако што је Свети Сава дао људима идеју за то. Неке књиге су посвећене њему. Оставио нам је у аманет слогу, међусобно поштовање и љубав, доброчинство, образовање и још много тога. Да видимо, да ли смо остварили то обећање? Нажалост, не. Свети Саво, само да можеш видети понашање данашњих људи. Знам да си био много мудар, па би и неки савет добро дошао. Људи раде све супротно од твог аманета. Макар већина. Људи су заборавили да си ти, Свети Саво, управо онај због кога ми лакше живимо. Живот у кућама би био веома лош да ти ниси дао идеју да се направе прозори. Такође, имамо школе и можемо да се образујемо. Данас нам је све лакше, него што је теби било.

Надам се да ће људи бити свеснији и схватити колико нам је Свети Сава помогао. Оставио нам је завет да у будућности будемо бољи људи. Надам се да ћемо остварити тај завет.

Алка Синанчевић 4/1

III НАГРАДА

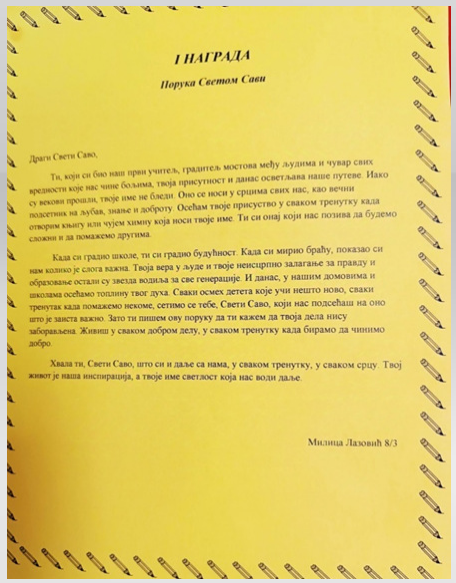
Порука Светом Сави

Када чујемо име Свети Сава, одмах знамо да је то школска слава. Кроз све године учења и размишљања о Светом Сави, деца постају паметнија.

Ова порука је посвећена теби, Свети Саво. Иако више ниси жив, ја ти пишем ову поруку. Ти си свима нама, оставио завет да верујемо у Бога, да штитимо једни друге, да слушамо, да будемо скромни, да не лажемо и не крадемо. Остависо си нам школе које данас славе твоје име. Због тога те сва деца воле и цене. Сви знамо да си са својим оцем градио манастире и цркве. Желим да ти поручим да нас чуваш, горе са неба. Иако ниси жив, ја ћу да ти се захвалим за све што си учинио за нас.

Хвала ти што си бринуо за нас. Сва деца су ти јако захвална.

Андреа Врањић 4/1

I НАГРАДА

Порука Светом Сави

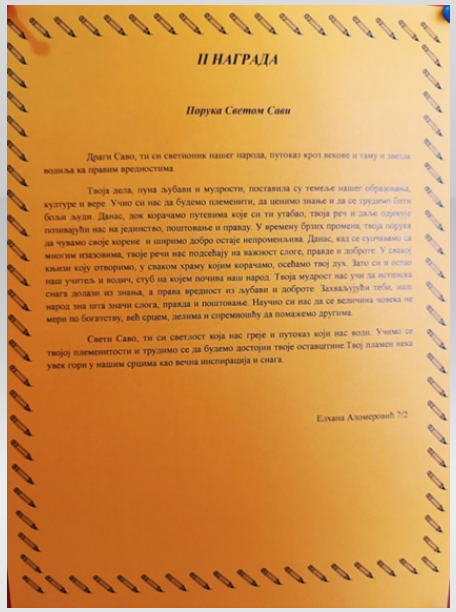
Драги Свети Саво,

Ти, који си био наш први учитељ, градитељ мостова међу људима и чувар свих вредности које нас чине бољима, твоја присутност и данас осветљава наше путеве. Иако су векови прошли, твоје име не бледи. Оно се носи у срцима свих нас, као вечни подсетник на љубав, знање и доброту. Осећам твоје присуство у сваком тренутку када отворим књигу или чујем химну коју носи твоје име. Ти си онај који нас позива да будемо сложни и да помажемо другима.

Када си градио школе, ти си градио будућност. Када си мирио браћу, показао си нам колико је слога важна. Твоја вера у људе и твоје неисцрпно залагање за правду и образовање остали су звезда водиља за све генерације. И данас, у нашим домовима и школама осећамо топлину твог духа. Сваки осмех детета које учи нешто ново, сваки тренутак када помажемо некоме, сетимо се тебе, Свети Саво, који нас подсећаш на оно што је заиста важно. Зато ти пишем ову поруку да ти кажем да твоја дела нису заборављена. Живиш у сваком добром делу, у сваком тренутку када бирамо да чинимо добро.

Хвала ти, Свети Саво, што си и даље са нама, у сваком тренутку, у сваком срцу. Твој живот је наша инспирација, а твоје име светлост која нас води даље.

Милица Лазовић 8/3

II НАГРАДА

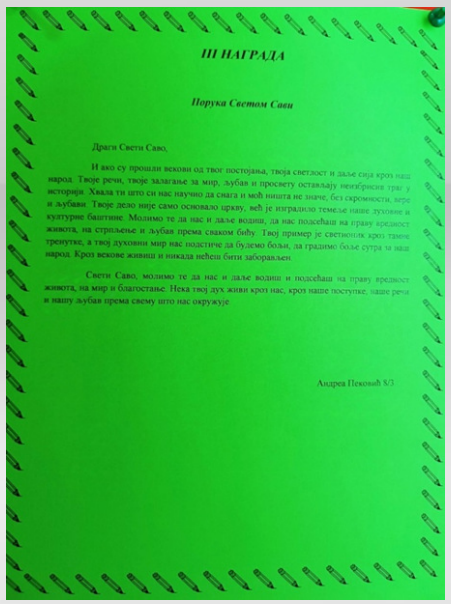
Порука Светом Сави

Драги Саво, ти си светионик нашег народа, путоказ кроз векове и таму и звезда водиља ка правим вредностима.

Твоја дела, пуна љубави и мудрости, поставила су темеље нашег образовања, културе и вере. Учио си нас да будемо племенити, да ценимо знање и да се трудимо бити бољи људи. Данас, док корачамо путевима које си ти утабао, твоја реч и даље одјекује позивајући нас на јединство, поштовање и правду. У времену брзих промена, твоја порука да чувамо своје корене и ширимо добро остаје непромењена. Данас, кад се суочавамо са многим изазовима, твоје речи нас подсећају на важност слоге, правде и доброте. У сваком кутку који отворимо, у сваком храму којим корачамо, осећамо твој дух. Зато си и остао наш учитељ и водич, стуб на којем почива наш народ. Твоја мудрост нас учи да истинска снага долази из знања, а права вредност из љубави и доброте. Захваљујући теби, наш народ зна шта значи слога, правда и поштовање. Научио си нас да се величина човека не мери по богатству, већ срцем, делима и спремношћу да помажемо другима.

Свети Саво, ти си светлост која нас греје и путоказ који нас води. Учимо се твојој племенитости и трудимо се да будемо достојни твоје оставштине. Твој пламен нека увек гори у нашим срцима као вечна инспирација и снага.

Елхана Аломеровић 7/2

III НАГРАДА

Порука Светом Сави

Драги Свети Саво,

И ако су прошли векови од твог постојања, твоја светлост и даље сија кроз наш народ. Твоје речи, твоје залагање за мир, љубав и просвету остављају неизбрисив траг у историји. Хвала ти што си нас научио да снага и моћ ништа не значе, без скромности, вере и љубави. Твоје дело није само основало цркву, већ је изградило темеље наше духовне и културне баштине. Молимо те да нас и даље водиш, да нас подсећаш на праву вредност живота, на стрпљење и љубав према сваком бићу. Твој пример је светионик кроз тамне тренутке, а твој духовни мир нас подстиче да будемо бољи, да градимо боље сутра за наш народ. Кроз векове живиш и никада нећеш бити заборављен.

Свети Саво, молимо те да нас и даље водиш и подсећаш на праву вредност живота, на мир и благостање. Нека твој дух живи кроз нас, кроз наше поступке, наше речи и нашу љубав према свему што нас окружује.

Андреа Пековић 8/3

Порука Светом Сави

Саво, ти си био један јако вредан човек. Иако ниси више са нама, ову поруку ти ипак пишем.

Пре много година, ти си нам поручио да будемо дружељубиви, вредни, срећни и још много тога. Сада је јако тешко наћи људе као што си био ти. Свети Саво, у данашњем времену многе школе, манастири и цркве, носе твоје име. Морам да истакнем, био си врло мудар. Ти си тај који је био учитељ, ти си тај који се замонашио и ти си тај који је градио манастире са својим оцем, Стефаном Немањом. Сви се поносимо тобом и сви желимо да будемо паметни као што си ти некада био. Саво, ти си био један врло сналажљив човек. Не могу да замислим колико су ти се неписмени људи дивили када си отворио школу и почео да помажеш неписменој деци. Спречавао си свађе своје браће, Стефана и Вукана. Све у свему, ја те сматрам врло паметним и мудрим.

Свети Саво, тебе никада не можемо и нећемо заборавити, јер ти си наш херој.

Аида Ахмад 4/1

Порука Светом Сави

Драги Свети Саво,

Ти који си био наш први учитељ, градитељ мостова међу људима и чувар свих вредности које нас чине бољима, твоја присутност и данас осветљава наше путеве. И ако су векови прошли, твоје име не бледи. Оно се носи у срцима свих нас, као вечни подсетник на љубав, знање и доброту. Осећам твоје присуство у сваком тренутку када отворим књигу или чујем химну која носи твоје име. Ти си онај који нас позива да будемо сложни и да помажемо другима. Када си градио школе, ти си градио будућност. Када си мирио браћу, показао си нам колико је слога важна. Твоја вера у људе и твоје неисцрпно залагање за правду и образовање остали су звезда водиља за све генерације. И данас, у нашим домовима и школама, осећамо топлину твог духа. Сваки осмех детета које учи нешто ново, сваки тренутак када помажемо некоме, сетимо се тебе, Свети Саво, који нас подсећаш на оно шта је заиста важно. Зато ти пишем ову поруку да ти кажем да твоја дела нису заборављена. Живиш у сваком добром делу, у сваком тренутку када бирамо да чинимо добро.

Хвала ти, Свети Саво, што си и даље са нама, у сваком тренутку, у сваком срцу. Твој живот је наша инспирација, а твоје име светлост која нас води даље.

Милица Лазовић 8/3

Читање је пут у бесмртност, или бесмртност сама

***Калина Брајовић** је ученица петог разреда наше школе. У претходној школској години је проглашена за најактивнијег читаоца године, па смо је тим поводом замолили да са нама поделе почетке љубави према читању.*

Моја мама се зове Виолета. Веома је мудра и паметна жена. Ево како је од мене, а донекле и од мог брата, направила активног члана библиотеке.

Свако вече пре спавања, још када смо били мали, мајка би легла поред нас и читала нам лепе и занимљиве приче. Како смо постајали већи, приче су биле дуже и интересантније. Брат и ја смо уживали у том вечерњем ритуалу наше мајке. Њен леп и умилан глас оживљавао је ликове принцеза, витезова и чаробњака у нашој машти. Трајало је то до неког трећег разреда.

Једног дана, мајка ме је замолила да свратим до библиотеке и сама изаберем наредну књигу коју бисмо могли да читамо. Претраживајући рафове, просто сам се погубила у мору наслова и броја књига, које су ме молећиво посматрале са полица. Као да су ме својим шарено осликаним корицама дозивале и молиле: „Узми мене!“.

Читање је пут у бесмртност, или бесмртност сама. Ко не чита, живи само један живот. Читалац има бесконачно много различитих живота.

Умберто Еко

Збуњено сам стајала незнајући коју књигу да изаберем. Љубазна тета библиотекарка ми је помогла и препоручила књигу „Алиса у земљи чуда“. Увече, као по старом добром обичају, започели смо читање. Мама је, као и увек, са великим задовољством започела читање. Наставило се то још неколико ноћи. Четврте ноћи, мама ме је замолила да наставим сама да читам, јер је морала да заврши обавезе за сутрашњи дан. Рекла ми је да ће сутрадан са задовољством саслушати све оно што будем прочитала, како би и она сазнала шта се даље десило са јунакињом. Наредних дана вешто је измишљала маштовите изговоре како бих наставила да читам сама. Сутрадан би пажљиво слушала оно што сам јој имала рећи. Убрзо сам схватила да сада могу сама читати дивне књиге из библиотеке. Сада редовно одлазим и бирам књиге уз помоћ љубазних госпођа које тамо раде.

Читање је леп хоби. Хвала ти мама!

Dijete koje čita, postaje čovjek koji misli.

U susret Svjetskom danu čitanja naglas...

U većem dijelu istorije, čitanje je bilo prilično bučna aktivnost. Na glinenim pločicama napisanim u antičkom vremenu, najčešće korišćene riječi za „čitati“ bukvalno su značile „vikati“ ili „slušati“. Danas, većina nas zadržava riječi u glavi kao da sjedimo u tihim odajama biblioteke. Čitanje naglas je uglavnom rezervisano za priče pred spavanje i za javno izvođenje.

Ali, sve veći broj istraživanja nagovještava da možda nešto propuštamo kada čitamo samo unutrašnjim glasom. Jednu od glavnih prednosti, istraživači navode bolje pamćenje i razumijevanje kompleksnih tekstova, čak i kada nečujno oblikujemo riječi ustima.

Roditeljimaaa

Dragi roditelji, o tome koliko je važno da djeci čitate svakog dana najmanje 15 minuta, čuli ste mnogo puta. Zato predlažemo da Svjetski dan čitanja naglas, koji se obilježava prve srijede u mjesecu februaru (5. 2. 2025.), proslavite upravo – čitajući sa djecom.

Čitanje naglas razvija maštu i kritičko mišljenje, naročito ako je kombinovano sa postavljanjem pitanja i razgovorom o pročitanom. Takođe, čitanje naglas razvija porodično zajedništvo tako što okuplja porodicu, što može biti odlična prilika za razgovor sa djecom o mnogim važnim temama koje se odnose na dječije stavove, potrebe, emocije, poteškoće i probleme.

Vježbe za jezik igraju ključnu ulogu u pripremi djece za čitanje naglas, jer razvijaju njihove govorne i slušne sposobnosti, što je temelj za razumijevanje i izražavanje kroz jezik. Aktivnosti poput ponavljanja riječi, igre rimama i vježbi artikulacije jačaju motoričku kontrolu jezika i usana, što djeci olakšava jasan i tečan govor.

Čitanje naglas pruža priliku da djeca primijene ove vještine, jer se kroz čitanje ne samo usavršava izgovor već i obogaćuje rječnik, te razvija osjećaj za ritam i melodiju jezika. Obilježavanje Svjetskog dana čitanja naglas idealna je prilika za povezivanje ovih aktivnosti – kroz čitanje naglas djeca uvježbavaju jezične vještine, jačaju samopouzdanje i razvijaju ljubav prema knjigama. Tako se osigurava snažna poveznica između vježbi za jezik i radosnog iskustva čitanja.

Čitanje naglas, pak, podrazumijeva dvije strane, onog koji čita i onog koji sluša, tako da sama aktivnost dobija i društvenu dimenziju. Na taj način priča prerasta u sponu koja može da pruži osnovu za razgovor i razmjenu mišljenja i doživljaja. Čitanjem naglas razvijaju se vještine *javnog nastupa i prezentacione sposobnosti*.

U vremenu kada su naše interakcije sa drugima i informacije koje primamo previše prolazni, možda ima smisla odvojiti malo vremena za čitanje naglas. Možda ste ga čak isprobali na ovom članku i uživali slušajući ga u sopstvenom glasu?

Zadatak za naše čitatelje

Obilježite ovaj dan sa vama dragim osobama, a potom fotografišite ambijent koji vam je najdraži za čitanje. Fotografije pošaljite na mejl našeg časopisa (skolskicasopissm@gmail.com), a u narednom broju će se naći najbolje ocjenjen i nagrađen kutak za čitanje.

ЗНАЧАЈ ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ ЗА УЧЕНИКЕ СА СМЕТЊАМА У РАЗВОЈУ

Физичко васпитање као кључ за развој ученика са сметњама у развоју

Физичко васпитање је неизоставан део образовног система, који није само важан за физичко здравље, већ и за психолошки и социјални развој ученика. За ученике са сметњама у развоју, физичко васпитање има посебан значај, јер им помаже да развијају моторику, побољшају социјалне вештине и ојачају самопоуздање.

Кроз физичке активности, ученици са сметњама у развоју могу да савладају многе изазове и постигну напредак у различитим аспектима свог развоја.

Развијање моторичких вештина

Један од кључних циљева физичког васпитања за ученике са сметњама у развоју је развој моторике. Физичке активности, као што су трчање, скакање, ходање и игре са лоптама, могу значајно побољшати координацију и равнотежу. Вежбе које укључују фине и грубе моторичке вештине омогућавају ученицима да побољшају способност кретања и обављања свакодневних задатака.

Социјалне вештине и интеграција у групу

Физичко васпитање пружа прилику ученицима са сметњама у развоју да се интегришу у групу, развијају социјалне вештине и комуницирају са вршњацима. Кроз игре и тимске активности, ученици уче како да сарађују, деле, решавају конфликте и развијају осећај заједништва.

Такође, ови часови омогућавају учитељима и наставницима да примене инклузивне стратегије и подрже ученике у развоју социјалних веза и емоционалних веза са другима.

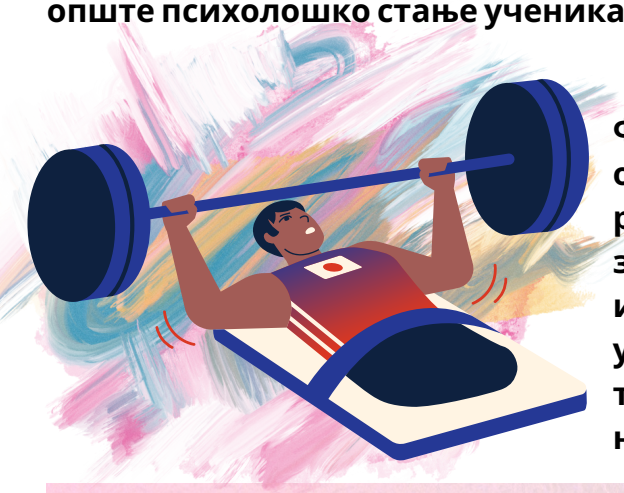
Емоционални развој и јачање самопоуздања

За ученике са сметњама у развоју, физичко васпитање је прилика да изграде позитивну слику о себи. Усмеравање пажње на постизање личних циљева и унапређење физичких способности, без обзира на то да ли су то велики или мали успеси, доприноси јачању самопоуздања. Када ученици доживе успех у физичким активностима, то им даје осећај поноса и мотивацију за даљи напредак у свим животним аспектима.

Психолошки ефекти физичког васпитања

Физичко васпитање има значајан утицај на ментално здравље ученика са сметњама у развоју. Редовно бављење физичком активношћу смањује ниво стреса, анксиозности и депресије, а истовремено побољшава расположење и емоционалну стабилност. Физичке активности стимулишу лучење хормона среће – ендорфина, што позитивно утиче на опште психолошко стање ученика.

Инклузија и равноправност

Физичко васпитање је једно од ретких подручја у образовању које омогућава ученицима са сметњама у развоју да учествују заједно са својим вршњацима у заједничким активностима. То доприноси инклузији и омогућава равноправност у учионици, јер сви ученици имају прилику да се изразе, покажу своје таленте и учествују у активностима које развијају њихове физичке способности.

Физичко васпитање није само час у којем се ученици баве спортским активностима; за ученике са сметњама у развоју, оно има дубоко значајан утицај на њихов целокупни развој. Кроз физичке активности ученици са сметњама у развоју могу да унапреде своје моторичке вештине, физичко здравље, социјалне и емоционалне вештине. На крају, физичко васпитање постаје мост који омогућава ученицима да се повежу са својим вршњацима и постану равноправни чланови заједнице, са свим правима и могућностима које то доноси.

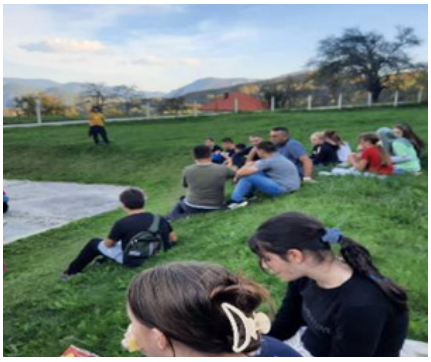

Прийремио: Марко Глушчевић

Dan pješačenja

Članovi **Biološko-ekološke sekcije**, **Sekcije fizičara** i **Sekcije istoričara** naše škole i ove godine su tradicionalno obilježili *Dan pješačenja*. Zajedno sa rukovodiocima pomenutih sekcija, nastavnicima Farukom Rovčaninom, Admirom i Denisom Alomerovićem, oko 40 učenika od zaputilo se od nove školske zgrade prema školi u izdvojenom odeljenju u Zavinograđu. Šetnja je realizovana 16. oktobra, kada se obilježava i *Svjetski dan hrane*. Cilj ove aktivnosti jeste bio ukazati učenicima na važnost promovisanja zdravih stilova i načina života.

Aktivnost članova sekcija spojila je lijepo i korisno. To je bila prilika da se razgovara o značaju zaštite prirode, smjenjivanju različitih biljnih vrsta sa promjenom nadmorske visine i klime. Takođe, nastavnik istorije iskoristio je priliku da učenicima ukaže na istorijat naše škole, sa posebnim akcentom upravo na školsku zgradu u izdvojenom odeljenu u Zavinograđu, koja je nekada bila u sklopu seoske zadruge. U zapuštenoj zgradi nekadašnje zadruge pojedini učenici, koji vole stare izvore, pronašli su različite knjige i literatru koja se nekada koristila u nastavi.

Dvorište škole, koje je nekada brojilo veliki broj učenika, zahvaljujući posjeti članova sekcija ponovo je posle dugo vremena bilo ispunjeno dječijim osmjesima i grajom.

Pripremio: Denis Alomerović,
rukovodilac Biološko-ekološke sekcije

Канцеларија за младе

У нашој школи је реализована обука за ученике од петог до осмог разреда на тему „Здрави стилови живота“. Обуку је организовала Канцеларија за младе општине Пријепоље. Обуке су део пројекта „Унапређење просторних капацитета и услуга Канцеларије за младе Пријепоље“, који финансирају Министарство туризма и омладине и Општина Пријепоље. Ученици су имали прилику да уче о значају здравих стилова живота, правилне исхране и физичке активности, као и о превенцији ризичних понашања.

Неке од препорука обуке су:

· Водите рачуна о припреми хране (препоручљиво је кување уз минималну количину масноће);

· Укупну количину хране расподредити на више оброка, тако да размак не буде већи од 5, нити мањи од 3 сата. Најбоље је да постоје три главна оброка и две ужине;

· Ограничите унос соли на припрему хране.

Дечије игре кроз време

Замислите свет без телефона, рачунара и интернета, где су деца своје слободно време проводила напољу, у игри која је одзвањала улицама и двориштима. Било је то време када су машта и креативност били главни реквизити за забаву.

Деца су измишљала сопствене игре, користећи оно што су могла пронаћи – штапиће, каменчиће, креду или лопту. Свака игра носила је причу, правила и изазов, а друштво је било највеће богатство. Те игре нису само испуњавале дане смехом и радошћу, већ су градиле пријатељства, развијале вештине и учила децу вредностима као што су тимски дух, фер-плеј и упорност.

Данас, у свету дигиталних технологија, ове игре полако тону у заборав. У њима се крију сећања на једно друго време – време када је свако двориште било игралиште, а свака улица место сусрета. Време је да се подсетимо на те тренутке и поново оживимо дух игара које су обележиле детињства генерација пре нас.

Између две ватре

Између две ватре је једна од најузбудљивијих игара, где је циљ био избећи ударац лоптом док се налазиш између два противника. Ова игра развијала је спретност, брзину и стратегију, а деца су увек проналазила креативне начине да надмудре своје противнике. Данас је ретко виђамо, али њена правила остају једноставна и лака за учење.

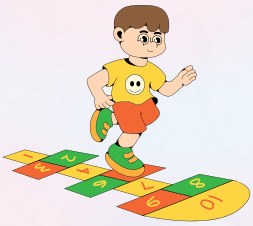
Топло-хладно

Једноставна, али узбудљива игра која је захтевала само машту. Једно дете би сакрило предмет, док би остали морали да га пронађу уз помоћ упутстава: "топлије" (када се приближавају) и "хладније" (када се удаљавају). Ова игра подстицала је способност логичког размишљања и тимског рада.

Школица

Нацртана кредом на тротоару, школица је била симбол безбрижних дана. Деца су скакала на једној нози, балансирајући и трудећи се да не згазе линију. Ова игра не само да је била забавна, већ је подстицала координацију и физичку активност.

Ринге, ринге, раја

Песме и игре с покретима биле су неизоставан део сваког окупљања. „Ринге, ринге, раја“ окупљала је децу у круг, а једноставан ритам и песма будили су смех и радост. Ове игре су подстицале тимски дух и заједништво.

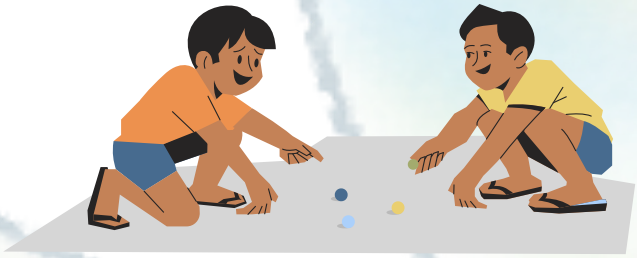
Старе кошаре

Ова весела игра укључивала је сву децу у круг. Сваки играч би представљао једну „кошару“ са различитим именом, а један играч би био водитељ који је позивао кошаре. Циљ је био заменити место што брже, док водитељ покушава да заузме једну од слободних позиција. Ово је била игра која је захтевала брзе рефлексе и пажњу.

Кликери

Мали стаклени кругови – кликери – били су право благо сваког детета. Игре су имале многа правила: коцкање, гађање рупа у земљи, освајање кликера противника. Кликери су развијали прецизност и такмичарски дух.

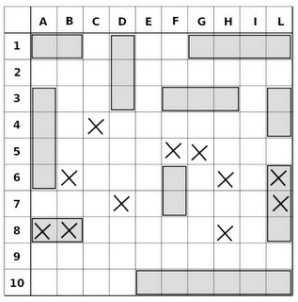
Ластиш

Ова игра, омиљена међу девојчицама, захтевала је само ластик и добро друштво. Правила су била једноставна – скакати преко ластика у различитим комбинацијама и на различитим висинама. Свака нова фигура била је изазов, а пријатељства су се ковала кроз сате игре.

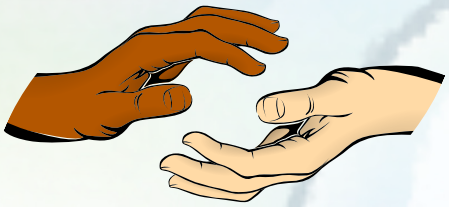
Потапање бродова

Игра стратегије и логике, у којој су деца "постављала" своје бродове на мрежу и покушавала да погоди где су противнички. Иако је данас позната као друштвена игра, некада су се деца забављала цртањем табела на папиру. Ова игра учила је стрпљењу и планирању

Голицање по рукама

Игра која је изазивала осмехе и гласни смех. Једно дете би затворило очи и испружило руку, док би друго прстима исписивало слова или цртало облике по њој. Задатак је био погодити шта је нацртано. Ова игра развијала је сензорну осетљивост и машту.

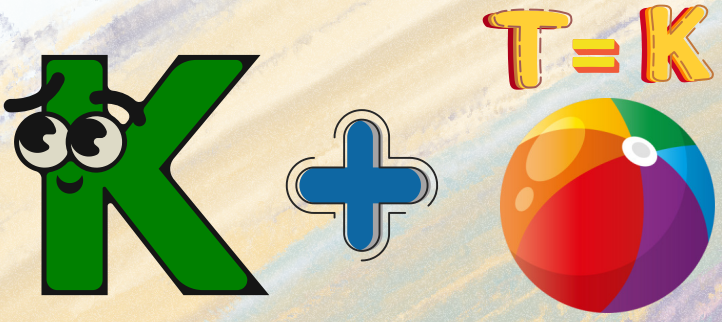
Заборављене игре нису само део прошлости, већ и богато наслеђе које носи вредне лекције за данашњу децу. Оне развијају физичке способности, друштвене вештине и машту. У времену када технологија преузима примат, важно је сетити се да су најлепше успомене оне које се стварају кроз игру и дружење.

Позивамо вас да следећи пут када будете у прилици поделите ове игре с млађим генерацијама и са децом. Ко зна, можда ће школска дворишта и паркови поново одјекивати старим, добро познатим песмама и смехом деце.

Припремила: Маида Брбовић Даутовић

ГЛАВОЛОМКЕ

Реши ребусе

Која се лична заменица, ако се прочита уназад, претвара у везник, а која у узвик?

Који се двоцифрени бројеви могу поставити „наопачке“ а да остану исти?

ЗАМИСЛИ БРОЈ

. Замисли број.
. Помножи га са 5.
. Томе додај 4.
. Добијени збир помножи са 4.
. Додај 5.
. Добијени број помножи са 5.
. Од тог производа одузми 105.
. Када добијеном броју одстраниш две нуле на крају, добићеш замишљени број.

Требало је да неки човек чамцем превезе преко реке вука, козу и купус. Међутим, чамац је био тако мали да је у њега могао да се смести само човек, а с њим још или вук, или коза, или купус. На који начин је то могао извести?